

318

El veí

(ALDC, III, 695. El veí)

Veí prové del llat. *vīcīnus*, però probablement d'una var. ja dissimilada en llat. vg. **VECINUS* (cf. cast. *vecino*, fr. *voisin*), a través de **ve[ð]in* i *ve[z]i(n)*; la [z] de *vesí* (var. *visí* 93, 102, per assimilació posterior) es manté en localitats ponentines (sovint canviada en [s] o [θ]: *ve[s]ino* 87, 93, 94, *ve[θ]i* 108, *ve[θ]ino* 100, 132, 134, d'afinitat castellanoaragonesa), en men. i eiv.; *veí* coneix var. com *ve[j]i* 16, 24, 27, 31, 38, *vii* 48, 143, per assimilació, *vai* 92, 120, per dissimilació (a 85, pel pas sistemàtic de [ə] > [a] de l'alg.); en mall. només té un caràcter administratiu ("es *vesins* d'aquesta vila"), car el mot usual és *veinat*, bisíl·lab (< *veinat*, trisíl·lab, mantingut a 179, probablement

per la colonització mall. de principis del s. XVII) que de 'conjunt de veïns' va passar a *veí*, segons el *DECat*, perquè aquesta forma, pron. **vei* per avançament de l'accent sobre la vocal més oberta (com *reïna* > *reina*), hauria esdevingut sinònim de *vei* 'vell' per la iodització; creiem que aquesta interpretació és innecessària. Notem el localisme *v[ej]nès* 80, amb sufixació de *veí*, i, com a var. lèxica, *costarè* 85 (< *costaler*, probable der. de l'ant. *costa* 'al costat'). Els mots normatius són *veí*, des del *DG₁*, 1932, *veïnat*, des del *DIEC₁*, 1995, i *vesí*, des del *DIEC₁*, 1995 ("En algunes contrades", marca que desapareix en el *DIEC₂*, 2007).

Petit Atlas Lingüístic del Domini Català © PALDC

